

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 5083/10 - א'

בפני: כבוד המשנה לנשיאה א' ריבלין
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט ע' פוגלמן

העותרים: 1. רגבים
2. עובדיה ארד

נגד

המשיבים: 1. שר הבטחון
2. מפקד פיקוד מרכז
3. ראש המינהל האזרחי
4. מוחמד אלעדרה

עתירה למתן צו על תנאי וצו ביניים

תאריך הישיבה: ט' בתמוז, התשע"א (11.7.2011)

בשם העותרים: עו"ד פישר עמיר

בשם המשיבים 1-3: עו"ד הילה גורני
בשם המשיב 4: עו"ד חזאן מנאל

פסק-דין

השופט ע' פוגלמן:

1. בעתירה שלפנינו, מבקשים העותרים כי נורה למשיבים 1-3 (להלן: המשיבים) ליתן טעם מדוע לא ינקטו בכל הפעולות הנדרשות לשם הוצאה ומימוש של צו הריסה ביחס למבנה בית ספר, שנבנה בלא שניתן היתר כדין, בצמוד לכביש 356 באזור דרום הר חברון. לפי הטענה, הבנייה מבוצעת בהתאם לתכנית מאורגנת ומוצהרת של הרשות הפלסטינית לבניית בתי ספר ומסגדים בשטח C באזור יהודה והשומרון (להלן: האזור), במגמה לחזק את אחיזתה בשטח.

לטענת העותרים, מדובר בפגיעה חמורה בשלטון החוק, ועל גורמי האכיפה להעמיד את הטיפול בה בראש סדר העדיפויות. עוד גורסים הם, כי המשיבים אוכפים את צווי ההפסקה וההריסה המוצאים מכוח דיני התכנון והבנייה באורח לא שוויוני.

2. המשיבים עומדים בתגובותיהם על סדרי העדיפויות להפעלת סמכויות הפיקוח והאכיפה של דיני התכנון והבנייה באזור, ועל הצעדים הננקטים בגדרם של סדרי עדיפויות אלה. כפי שמצוין על ידם – ומפאת חשיבות הדברים נביא אותם כלשונם – סוגיית הבנייה באזור -

“הפכה לסוגיית ליבה בשיח המדיני בין ישראל לבין הרשות הפלסטינית וכן במגעים המדיניים עם ארצות הברית ומדינות ידידות אחרות. אשר על כן, מדיניות הממשלה באשר לפעולות המשנות את המצב הקיים בשטח, נשקלת גם בשים לב לאינטרסים לאומיים רחבים ובראיה הכוללת גם שיקולים מדיניים, ביטחוניים ואחרים. למותר לציין, כי לשיקול הלאומי הכולל ישנה השפעה גם על סדרי העדיפויות באכיפת הדין באזור, וזאת בשל הנסיבות המדיניות האמורות. יצוין כי האמור נכון הן לגבי בנייה בלתי חוקית המבוצעת על ידי מתיישבים ישראלים, הן ביחס לבנייה בלתי חוקית פלסטינית”.

לדברי המשיבים, בכל הנוגע לסדר העדיפויות להריסת בנייה בלתי חוקית פלסטינית, הנחיית הדרג המדיני היא ליתן עדיפות לביצוע הריסת מבנים מטעמים ביטחוניים. לגישתם, המבנה שלפנינו אינו בא בגדרה של קטגוריה זו.

בנפרד מכך מפרטים המשיבים את ההליכים שננקטו בהתייחס למבנה נושא העתירה.

ביחס למבנה זה החלו הליכי פיקוח ביום 24.12.2009, עם מסירת צו הפסקת עבודה. לאחר מכן, הוצא נגד המבנה צו סופי להפסקת עבודה ולהריסה. ביום 1.2.2010 הוגשה בקשה להיתר בנייה, וזו נידונה על-ידי ועדת המשנה לפיקוח ביום 22.7.10, ונדחתה. בהמשך, הוגשה תכנית מפורטת (1703/65/11) אשר נדונה לפני ועדת המשנה לתכנון ולרישוי, ולאחרונה הוחלט לאשר אותה להפקדה. בנוסף נפתחו הליכי פיקוח ביחס למבנה הסמוך למבנה נושא העתירה, המיועד לשמש כחדר מורים. גם הליכים אלה טרם הסתיימו סופית.

על יסוד ההליכים שננקטו, וטרם מוצו, טוענים המשיבים כי הם עומדים בחובתם לאכוף את דיני התכנון והבנייה באזור, וכל עוד לא הושלמו הדיון וההכרעה

בתכנית המופקדת, אשר מיועדת להסדיר את הבנייה נושא העתירה, אין מקום לנקיטה בהליכי אכיפה נוספים. מטעם זה מבקשים הם לדחות את העתירה.

המשיב 4, יו"ר המועצה המקומית, מצטרף אף הוא לעמדת המשיבים. גם להשקפתו מדובר בעתירה מוקדמת, אשר מבקשת לעקוף את ההליך התכנוני. לטענתו, העותרים יכולים להגיש התנגדותם לתכנית האמורה, לאחר הפקדתה, וככל שתאושר על-ידי רשויות התכנון, לא יהיה עוד צורך בהריסת המבנה. בנפרד מכך, עומד המשיב 4 על כך שהמבנה הוא בבחינת צורך ציבורי חיוני, ומטעם זה התכנית המפורטת הוכנה בסיועו של ארגון בינלאומי לסיוע הומניטארי.

3. שקלנו את טיעוני הצדדים. כפי שהובהר על-ידי המשיבים בהליך זה, כמו גם בהליכים רבים אחרים, פעולות לאכיפת דיני התכנון והבנייה באזור, ננקטות על רקע המאפיינים המיוחדים שעליהם עמדנו, בהתאם לסדרי עדיפויות ולוחות זמנים, המכתיבים את סוג, אופן ועיתוי פעולות האכיפה. מדיניות זו עמדה בביקורתו השיפוטית של בית משפט זה (ראו למשל: בג"צ 9251/09 רגבים נ' שר הביטחון (לא פורסם, 14.1.2010); בג"צ 7264/09 עראערה נ' ראש המנהל האזרחי לאיו"ש (לא פורסם, 2.3.2010)). גם במקרה זה ננקטו על-ידי המשיבים פעולות אכיפה בהתאם למדיניותם האמורה, וכפי שראינו בשלב הנוכחי, הוחלט על הפקדת תכנית שתסדיר את בנייתו של בית הספר. לאחר פרסום התכנית להפקדה, יהיו העותרים רשאים להגיש את התנגדותם, וזו תתברר לגופה לפני רשויות התכנון. כלל ידוע הוא כי בית משפט זה לא נזקק להכריע בנושאים שהטיפול המינהלי בהם על-ידי הרשויות המוסמכות לא מוצה עד תום. על כך עמדנו, בין היתר, גם בפסק דיננו מן הימים האחרונים בעתירה אחרת שהעותרת 1 היתה צד לה (בג"צ 8788/09 פסגות כפר שיתופי להתיישבות בע"מ נ' שר הביטחון (לא פורסם, 7.7.2011)). גם במקרה שלפנינו, אין מקום לחרוג מכלל זה. לפיכך, ובהיעדר עילה להתערבותנו לעת הזו, החלטנו לדחות את העתירה. ממילא צו הביניים שניתן ביום 12.5.2011 בטל אף הוא. זכותם של העותרים לשוב ולעתור לאחר שימוצו הליכי התכנון והאכיפה, נשמרת להם. אין צו להוצאות.

ניתן היום, ט' בתמוז התשע"א (11.7.2011).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה-לנשיאה